

...-I ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. .../2011/6. szám

A ...-i Ítéltábla a Dr. Koszorús Jenő ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dobrossy és Alexa Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Szabados Gergő ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen tartozásátvállaló nyilatkozatból eredő fizetési kötelezettség iránt indított perében, a ...-i Bíróság 2011. szeptember 29. napján kelt, 1.G.../2010/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2012. április 17. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 508 000 (Ötszáznyolcezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint felhívásra, az abban foglaltak szerint fizessen meg az államnak 900 000 (Kilencszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes, mint vállalkozó 2008. szeptember 18. napján vállalkozási szerződést kötött a T. Kft. (... Kft.)-vel, mint megrendelővel a ..., ... út - ... u. 1-3. szám alatti P. élelmiszer áruház kivitelezési munkálatainak az elvégzésére.

A szerződést 2009. május 13. napján akként módosították, hogy az ingatlanra nem a P., hanem a S. áruház kerül felépítésre, és a vállalkozói díj összege 296 000 000 Ft + ÁFA összegre módosult.

Ugyanezen a napon a peres felek megállapodást kötöttek, amely szerint a 2008. szeptember 18. napján kelt vállalkozási szerződésbe jogutódként a felperes helyébe az alperes lép, és ő vállalja a szerződés teljesítését. A felperes nyilatkozata alapján a szerződésben azt is rögzítették, hogy a vállalkozási szerződés alapján a felperes részére 30

973 937 Ft már kifizetésre került, és az alperes vállalja a módosított szerződés teljesítését, a teljesítésért pedig az alperest terheli a teljes felelősség.

A szerződés tartalmazta a T. Kft-nek a jogutódláshoz való hozzájárulását rögzítő záradékot. Az alperes 2009. május 13. napján egy tartozásátvállaló nyilatkozatot is aláírt, amely szerint a felperesnek az ... Bank felé fennálló tartozásából 30 000 000 Ft-ot vállalt megfizetni 2009. szeptember 30. napjáig.

Az alperes állítása szerint a megállapodás aláírása előtt a felperes ügyvezetője, A.Gy. arról tájékoztatta V.J.-et, az alperes ügyvezetőjét, hogy a vállalkozási szerződés teljesítésével 50 000 000 Ft haszon érhető el.

Az alperes ügyvezetője a megállapodás, illetve a tartozásátvállaló nyilatkozat aláírását megelőzően ismerte az építkezés készültségi fokát, valamint a költségvetés hiányosságait is.

A felperes a 2010. február 15. napján kelt levelében felszólította az alperest a tartozásátvállaló nyilatkozatban szereplő összeg 8 napon belüli megfizetésére a felszámolás alatt álló gazdasági társaság részére. Az alperes válaszlevelében a tartozásátvállaló nyilatkozatban szereplő követelést vitatta mind jogalapjában, mind összegszerűségében.

A felperes a keresetében 30 000 000 Ft tőke, és annak 2009. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatának, valamint perköltségének a megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a tartozásátvállaló nyilatkozatot abban a feltételezésben írta alá, hogy a perbeli szerződésből a felperes ügyvezetőjének tájékoztatása szerint minimálisan 50 000 000 Ft nyereség várható.

Állította, hogy a nyilatkozat aláírásának időpontjában az átruházott szerződésről más információval nem rendelkezett, csupán a szerződés aláírását követően vált ismertté számára az, hogy A.Gy., a felperes ügyvezetője megtévesztő adatokat közölt vele, az átvállalt szerződés tényleges kivitelezési foka lényegesen eltér az előadottaktól, ezáltal a befejezés költségei jelentősen megnövekedtek, és így csökkent a realizálható nyereség.

Hivatkozott arra is, hogy az ... Bank a tartozásátvállaláshoz nem járult hozzá, az alperes pedig több alkalommal teljesített a felperes részére részben kölcsönök nyújtásával, részben a felperes hitelezőinek a kifizetésével.

Állította, hogy a tartozásátvállaló nyilatkozat aláírását követően bekövetkezett változásokra, illetve az általa eddig teljesített szolgáltatásokra tekintettel az alperesnek nincs kötelezettsége a felperessel szemben.

Érvénytelenségi kifogást is előterjesztett a perben, mert állítása szerint a felperes korábbi képviselője megtévesztette az alperest, ezért az alperes abban a téves feltételezésben volt, hogy nem kell elvégezni a garanciális munkákat, illetve, hogy az építkezés a felperes ügyvezetője által közölt készültségi fokban van, ezért az A.Gy. által hivatkozott nyereség realizálható.

Az épülettel kapcsolatban azonban garanciális munkákat kellett elvégeznie, illetve az alperes átvállalta a felperes által korábban épített békéscsabai S. áruház garanciális munkáinak elvégzését is annak reményében, hogy megkapja majd a garanciális visszatartás összegét.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta, és ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 000 Ft tőkét, és ezen összegnek 2009. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint 1 100 000 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 900 000 Ft le nem rótt eljárási illetéket.

Ítélete indokolása szerint a felperes által becsatolt okiratok alapján megállapította, hogy a peres felek 2009. május 13-án a megrendelő hozzájárulásával állapodtak meg a vállalkozási szerződés vonatkozásában a jogutódlásban, és ehhez kapcsolódóan az alperes átvállalta a felperesnek az ... Bankkal szemben fennálló 30 000 000 Ft összegű tartozását a Ptk. 332. §-ának (1) bekezdése alapján.

A peres felek vezető tisztségviselőjének tanúvallomása alapján megállapította azt is, hogy a felperes volt képviselője arról tájékoztatta az alperes ügyvezetőjét, hogy a szerződéssel összefüggésben 50 000 000 Ft összegű nyereség várható.

Az elsőfokú bíróság ugyancsak a tanúvallomások (T.A. és Sz.Gy. tanúk vallomásai) alapján tényként állapította meg azt is, hogy az alperes törvényes képviselője már a megállapodás aláírását megelőzően tisztában volt a perbeli építkezés költségvetésének hiányosságaival, illetve az építkezés tényleges készütségi fokával, ezért alaptalannak találta alperesnek azt az érvénytelenségi kifogását, miszerint a felperes megtévesztette és tévedésbe ejtette az alperest a beruházás készütségi fokával, illetve az elkészült beruházások értékével kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a költségvetés alultervezettségével kapcsolatban indítványozott szakértői bizonyítást, mivel a hiányosságok, illetve az alultervezettség ténye a tanúvallomások alapján megállapítható volt, annak pontos mértéke pedig az ügy szempontjából nem bírt jelentőséggel.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesnek a vállalkozási szerződésbe történő belépésekor számolnia kellett azzal is, hogy előfordulhatnak garanciális hibák, ez az alperes üzleti kockázata körébe tartozott.

Nem találta relevánsnak a perbeli ügy elbírálásánál alperesnek azt a hivatkozását sem, hogy a ...-i S. áruház vonatkozásában milyen garanciális javítások merültek fel, mert egyrészt az alperes felhívás ellenére sem bizonyította a ...-i S. áruház garanciális munkáival kapcsolatban bekövetkezet jogutódi minőségét, másrészt arra nem is volt előadása, hogy a ...-i S. áruház garanciális javításának esetleges átvállalása összefüggött-e, és mennyiben a perbeli tartozásátvállalással.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes részéről a felperes alvállalkozói felé esetlegesen történt kifizetéseket nem lehetett a tartozásátvállaló nyilatkozatban foglalt kötelezettség teljesítéseként értékelni, mivel az alperes ezt az igényét jogalap nélküli gazdagodás címén érvényesíthette volna a felperessel szemben beszámítási kifogásként, illet azonban nem terjesztett elő.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperesnek sem az érvénytelenségi kifogását, sem a teljesítéssel kapcsolatos érdemi védekezését nem találta megalapozottnak, ezért a felperes kereseti kérelmének megfelelően kötelezte az alperest a teljesítésre.

A pervesztes alperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a felperesnek a perrel felmerült költségei, valamint a tárgyi illetékfeljegyzési jogos perre figyelemmel a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a megváltoztatását, és a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítéletnek a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Mindkét esetben kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú perköltség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlannak tartotta, mivel álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás alapján igazolódott az, miszerint az alperes által átvállalt összeg meghatározására részben arra tekintettel került sor, hogy a felperes úgy tájékoztatta az alperest, hogy a kivitelezésből 50 000 000 Ft nyereség realizálása várható.

Megismételte azt az állítását, hogy a nyilatkozat aláírásának időpontjában az alperes az átruházott szerződésről más információkkal nem rendelkezett.

Iratellenesnek találta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, hogy T.A. és Sz.Gy. tanúvallomásai a felperes állításait igazolták, véleménye szerint a tanúknak a fellebbezésben idézett mondatai, illetve Sz.L. tanúvallomása is az alperes nyilatkozatát támasztották alá.

Azt pedig maga A.Gy. is elismerte, hogy valóban adott V.J.-nek olyan tájékoztatást, miszerint a beruházásból 50 000 000 Ft körüli nyereség várható.

Utalt S.I. tanúvallomására is, aki szintén azt erősítette meg, hogy az alperes ügyvezetője kizárólag a felperes ügyvezetőjétől kapott tájékoztatás ismeretében írta alá a perbeli nyilatkozatot.

Mindezekre tekintettel az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a realizálható haszon vonatkozásában a felperes megtévesztette az alperest, aki csak a nyilatkozat aláírását követően ismerte meg a tényleges költségvetést, és ezáltal a kivitelezésből realizálható valós nyereség mértékét.

Ezen túl ugyancsak a szerződés aláírását követően vált ismertté számára az átvállalt beruházás tényleges kivitelezési foka, azaz a még elvégzendő munka mennyisége. Álláspontja szerint ezt a tényt is kétséget kizáró módon alátámasztották az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás adatai, így T.A. és Sz.L. tanúvallomásai.

Ezen túl a felperes ügyvezetőjének előzetes tájékoztatása szerint a felperes által elvégzett kivitelezési munkák nem voltak hibásak, ugyanakkor a hibák kijavítására, illetve az el nem végzett munkák pótlólagos elvégzésére az alperesnek az elsőfokú eljárásban becsatolt szerződést kellett kötnie az alvállalkozókkal, illetve 3 600 000 Ft értékű beton beszerzésével többletköltsége is merült fel. Az alperes által becsatolt okiratok mellett ezt M.Z. tanúvallomása is alátámasztja.

Az alperes megismételte a ...-i S. áruház kivitelezésével összefüggésben az elsőfokú eljárásban tett előadását, miszerint a megrendelő őt, mint a felperes jogutódját kötelezte a felperes által korábban elvégzett ...-i S. garanciális javításainak az elvégzésére is. A ...-i S. áruház vonatkozásában a felperes előzetesen arról tájékoztatta az alperest, hogy bár a felperes a garanciális javítások elvégzésére kötelezett, azonban ténylegesen nem fordulnak elő ilyen hibák, ezért az alperes meg fogja kapni a garanciális visszatartás összegét.

Az alperes az elsőfokú eljárásban dokumentumokkal igazolta, hogy milyen típusú és milyen összegű javítási munkákat végzett a ...-i S. áruház vonatkozásában a felperes helyett, holott az alperes a perbeli tartozást annak tudatában vállalta át, miszerint a ...-i S. áruházzal összefüggő garanciális visszatartás összege is őt fogja megilletni úgy, hogy a kijavításokra abból nem kell majd költenie.

Valójában ezek, a ...-i S. áruház építkezésén végzett kijavítási munkálatok is a felperes által ígért realizálható nyereség összegét csökkentették.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította az alperes szakértői bizonyítás lefolytatására irányuló indítványát, mert a perben a költségvetés alultervezettsége és a tényleges készülségi fok értékének meghatározása szakértői feladat.

Végül az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást részben iratellenesnek, részben megalapozatlannak tartotta, az abból levont jogi következtetést pedig jogszabálysértőnek.

Összegzett álláspontja szerint az alperesnek nincs semmilyen kötelezettsége a felperessel szemben elsődlegesen azért, mert az alperes tartozásátvállaló nyilatkozata érvénytelen a felperes megtévesztése miatt, másodlagosan pedig az alperes az általa átvállalt kötelezettségekkel olyan helyzetbe hozta a felperest, hogy az a bank felé teljesíteni tudjon.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy az alperesnek a tartozásátvállaló nyilatkozat megtévesztés miatti érvénytelensége körében azt kellett volna bizonyítani, hogy a felperes ügyvezetője szándékos, tevőleges magatartással vette rá az alperesi ügyvezetőt a tartozáselismerő nyilatkozat aláírására. Az alperes által hivatkozott tanúvallomások ezt nem tudták alátámasztani.

Ugyancsak nem tudta sikeresen bizonyítani az alperes azt, hogy „az átvállalt kötelezettségekkel olyan helyzetbe hozta a felperest, hogy a bank felé teljesíteni tudjon”.

Hangsúlyozta, hogy sem a tartozásátvállaló nyilatkozat, sem a perbeli építkezés munkáinak az átvállalásáról szóló megállapodás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a garanciális munkák átvállalása bármelyik dokumentum aláírásának feltétele lenne. Ezért nincs semmilyen kapcsolat az alperes által átvállalt garanciális javítások, illetve az alperes által tett tartozásátvállaló nyilatkozat között. Ilyen összefüggést az alperes a bíróság felhívására sem tudott bizonyítani.

Az ítéletábra az alperes fellebbezését nem találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság megfelelő mélységű bizonyítási eljárás lefolytatása után a tényállást a megalapozott döntéshez szükséges mértékben feltárta, és abból a jogvita érdekét illetően jogszerű következtetéseket vont le. Az érdemben helyes döntését megfelelő jogi indokolással látta el, amellyel az ítéletábra teljes egészében egyetért.

Az ítéletábra csupán az alperes fellebbezésére figyelemmel tartja szükségesnek kiemelni az alábbiakat.

A felperes keresete azon a tartozásátvállalási nyilatkozaton alapult, amelyben az alperes 2009. május 13. napján 30 000 000 Ft 2009. szeptember 30-ai határidőig való megfizetését vállalta a felperesnek az ... Bank felé fennálló tartozásából.

A perben az alperes az érvénytelenségi kifogását arra alapította, hogy a felperes megtévesztette, illetve tévedésbe ejtette azzal, hogy a beruházás nem volt a megállapodásban rögzített készülségi fokban, az elvégzett munkarészek értéke nem érte el a 30 000 000 Ft-ot, utóbb derült ki az, hogy a költségvetés hiányos, valamint

alultervezett volt, a felperes viszont arról tájékoztatta az alperest, hogy a szerződésből minimálisan 50 000 000 Ft nyereség várható.

Az elsőfokú bíróság körültekintően vizsgálta az alperes hivatkozásait, a felvett bizonyítás eredményét helyesen értékelte, amikor azt állapította meg, hogy az alperes képviselője nem volt tévedésben a tartozásátvállaló nyilatkozat megtételekor.

Az elsőfokú bíróság a tényállásban nem szerepeltette azt a tényt, miszerint az alperesi társaságot 2009. május 11. napján jegyezték be a cégjegyzékbe, ügyvezetője V.J. volt. Ugyanakkor V.J. 48 %-ban tulajdonosa is lett 2009. április 15. napjától a felperesi társaságnak, 2009. április 15. napjától 2009. július 6. napjáig, a felperes felszámolásának elrendeléséig önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője is volt.

Tehát nem egyszerűen a perbeli kivitelezési szerződés ún. átvételéről volt szó a jelen esetben, mivel a felperesi cégnek az alperes képviselője is ügyvezetője lett.

Az elsőfokú bíróság a 2011. április 19. napján megtartott tárgyaláson V.J. ügyvezetőt személyesen meghallgatta (10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). V.J. előadta, hogy korábban, 2002. körül ...-on már dolgozott a felperesi cégnek, amikor is „pórus jár, nem lett kifizetve”.

Arról is szólt, hogy ő maga műszaki szakember, az építkezés helyszínén rendszeresen jelen volt, irányította a munkákat.

Az is tény, hogy a kivitelezés átvételéről szóló tárgyaláson V.J. is részt vett a felperesi cég tulajdonosával és volt ügyvezetőjével együtt a megrendelő T.H. Kft. ...-i irodájában (székhelyén), amikor is részleteiben megtárgyalták a beruházás készültségi helyzetét, a pénzügyi teljesítéseket.

Ezek után azt állítani, hogy egy tapasztalt építési vállalkozó nem ismerte meg az átvett beruházás lényeges műszaki-költségvetési adatait életszerűtlen, mint ahogyan az is, hogy nem számolt a garanciális munkákkal sem. Az ítéletálla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jól fogta fel a perbeli vállalkozási szerződés üzleti kockázatával kapcsolatos kérdéseket is.

A Ptk. 210. § (1) bekezdése szerint, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette. Tévedés okozásáról akkor lehet szó, ha a másik fél olyan magatartást tanúsít, amelyből a közfelfogás szerint arra a következtetésre lehet jutni, hogy a tévedés ebből keletkezett.

A jelen esetben az alperesnek minden lehetősége meg volt arra, hogy az átvenni kívánt beruházást, annak műszaki tartalmát, a költségvetés megalapozottságát megismerje, tapasztalt szakvállalkozóként elvárható volt tőle, hogy kellő megfontolással tegye meg a szerződési nyilatkozatát. Ebből fakadóan a beruházás becsült, lehetséges eredményéről (az 50 000 000 Ft haszon) szóló tájékoztatás - kellő körültekintés mellett - nem okozhatta a tévedését, illetve téves feltevését, amely a megtámadási joga gyakorlását megalapozná.

Mindezen indokok alapján az ítéletálla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles viselni a másodfokú eljárással felmerült saját költségeit, ennek keretében a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, illetve a 15. § (1) bekezdése szerint

köteles felhívásra megfizetni az államnak a feljegyzett 900 000 Ft fellebbezési illetéket, valamint a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján megtéríteni a felperesnek a másodfokú eljárással felmerült, a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából álló perköltségét. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján, mérlegeléssel állapította meg, figyelembe véve a peres felek jogi képviselőjének a másodfokú eljárásban kifejtett, ügyvédi tevékenységét. A munkadíj összegét 400 000 Ft + ÁFA = 508 000 Ft összegben állapította meg.

Debrecen, 2012. április hó 17. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó